

KARTA PRAW I OBOWIĄZKÓW PODATNIKA

**w świetle unormowań ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa
(Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.)**

PRAWA PODATNIKA

1. Prawo do traktowania podatnika z szacunkiem oraz zgodnie z zasadami etyki członka korpusu służby cywilnej.
2. Prawo podatnika do kompetentnego i terminowego załatwiania jego spraw w sposób minimalizujący zakres osobistego stawiennictwa w siedzibie organu podatkowego. Na niezałatwienie sprawy w terminie przysługuje ponaglenie.
3. Prawo do prywatności i ochrony informacji dotyczących podatnika.
4. Prawo żądania wszczęcia postępowania podatkowego.
5. Prawo do brania czynnego udziału w każdym stadium postępowania oraz wypowiedzenia się przed wydaniem decyzji co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.
6. Prawo do przeglądania akt sprawy w każdym stadium postępowania oraz sporządzania z nich notatek, kopii lub odpisów.
7. Prawo do żądania przeprowadzenia dowodu oraz uczestniczenia w przeprowadzaniu dowodu.
8. Prawo otrzymania w postępowaniu podatkowym niezbędnych informacji i wyjaśnień o przepisach prawa podatkowego pozostających w związku z przedmiotem tego postępowania.
9. Prawo uczestniczenia w czynnościach kontrolnych.
10. Prawo do złożenia zastrzeżeń lub wyjaśnień do ustaleń protokołu sporządzonego przez kontrolującego w ciągu 14 dni od dnia doręczenia protokołu.
11. Prawo do zaskarżania aktów administracyjnych w toku instancji (odwołanie, zażalenie) oraz żądania ich weryfikacji w trybach nadzwyczajnych, a także w dwuinstancyjnym postępowaniu sądowym poprzez wniesienie skargi do WSA, a następnie skargi kasacyjnej do NSA.
12. Prawo składania wniosków i skarg w związku z działalnością organu podatkowego.
13. Prawo do zwrotu nadpłaty podatku.
14. Prawo do korekty deklaracji podatkowych w określonych przepisami stanach faktycznych.
15. Prawo do złożenia wniosku do właściwego organu podatkowego o przeprowadzenie postępowania podatkowego w przypadku zamiaru skorzystania z ulgi podatkowej, której

warunkiem jest brak zaległości podatkowych.

16. Prawo wnioskowania do organu podatkowego o przyjęcie zabezpieczenia w określonej przepisami formie.
17. Prawo do korzystania z ulg podatkowych przewidzianych w ustawach podatkowych tzw. ulgi systemowe i składania wniosków o ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych tzw. ulgi uznaniowe (odroczenie terminu płatności, rozłożenie na raty, umorzenie).
18. Prawo do wystąpienia z roszczeniem odszkodowawczym za poniesioną rzeczywistą szkodę i utracone korzyści na skutek wydania decyzji, która w wyniku wznowienia postępowania została uchylona lub stwierdzono jej nieważność.
19. Prawo żądania wydania zaświadczeń przez urząd skarbowy dla potwierdzenia określonych faktów lub stanu prawnego w tym zaświadczeń o wysokości zaległości podatkowych oraz o wysokości dochodu lub obrotu.
20. Prawo żądania wyłączenia pracownika organu podatkowego od udziału w postępowaniu w przypadku wystąpienia wątpliwości co do bezstronności tego pracownika.
21. Prawo do żądania przywrócenia terminu procesowego.
22. Strona w trakcie prowadzonego postępowania podatkowego ma prawo wystąpić z wnioskiem o przeprowadzenie rozprawy wskazując jakie okoliczności sprawy powinny być wyjaśnione i jakie czynności powinny być dokonane na rozprawie.
23. Prawo do działania przez pełnomocnika, chyba że charakter sprawy wymaga jego osobistego działania.

OBOWIĄZKI PODATNIKA

1. Obowiązek ponoszenia ciężarów i świadczeń publicznych, w tym podatków (art. 84 Konstytucji RP), który jest kształtowany zarówno przez przepisy poszczególnych ustaw podatkowych, regulujących zasady opodatkowania danym rodzajem podatku, jak i przez przepisy Ordynacji podatkowej.
2. Obowiązek rejestracji w urzędzie skarbowym (NIP).
3. Obowiązek zapłaty należnego podatku w wysokości, w terminie oraz w miejscu, określonych w przepisach prawa podatkowego, a w razie powstania zaległości również odsetek za zwłokę.
4. Obowiązek składania deklaracji oraz informacji wymaganych przez przepisy prawa podatkowego.
5. Odpowiedzialność całym majątkiem za zobowiązania podatkowe.
6. Obowiązek wyjawiania nieruchomości oraz praw majątkowych, które mogą być

przedmiotem hipoteki przymusowej oraz rzeczy ruchomych i praw majątkowych, które mogą być przedmiotem zastawu skarbowego, jeżeli zachodzą przesłanki dokonania zabezpieczenia.

7. Obowiązek wystawiania przez podatników prowadzących działalność gospodarczą – na żądanie kupującego lub usługobiorcy – rachunków potwierdzających dokonanie sprzedaży lub wykonanie usługi oraz przechowywania kopii tych rachunków, w kolejności ich wystawienia, do czasu upływu okresu przedawnienia zobowiązania podatkowego.
8. Obowiązek osobistego stawienia się na wezwanie organu podatkowego prowadzącego postępowanie oraz przedstawianie dowodów na żądanie organu podatkowego w wyznaczonym terminie.
9. Obowiązek zawiadamiania organu podatkowego o każdej zmianie adresu, a w razie wyjazdu za granicę na okres co najmniej 2 miesiące ustanowienie pełnomocnika do spraw doręczeń korespondencji.
10. Obowiązek umożliwienia pracownikom organów podatkowych wykonywania czynności kontrolnych, w szczególności poprzez udostępnienie dokumentacji, obiektów, składników majątkowych, których dotyczy kontrola i udzielanie wyjaśnień dotyczących przedmiotu kontroli.
11. Obowiązek złożenia oświadczenia o stanie majątkowym na określony dzień na żądanie osoby dokonującej kontroli podatkowej.
12. Obowiązek ponoszenia niektórych kosztów postępowania podatkowego.